

Rikspolisstyrelsen
Box 12256
102 26 Stockholm

Datum 2006-04-04
Dnr 32-2005-0569

Polisens årsredovisning 2005

Rikskontrollen har granskat Polisens årsredovisning, daterad 2006-02-16. Syftet har varit att bedöma om redovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande samt om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut.

Rikskontrollen vill efter granskningen av årsredovisningen och avlämnandet av revisionsberättelse fästa styrelsens uppmärksamhet på nedanstående.

Rikskontrollen önskar information senast 2006-06-09 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Kvalitetssäkring av Polisens årsredovisning

Rikskontrollen bedömer att Polisen bör förbättra kvalitetssäkringen av årsredovisningen. Dessutom bör Polisen förbättra analysen av väsentliga poster i årsredovisningen. Några exempel som iakttagits under årets granskning är:

- Rikskontrollen har i granskningsrapport (diariernr 31-2005-0013) ansett att Rikspolisstyrelsens (RPS) styrning av polismyndigheterna (PM) uppvisat stora brister sett utifrån riksdagens och regeringens mål. RPS har inte använt de styrinstrument som ges i RPS instruktion för att precisera statsmakternas mål i syfte att bedriva en effektiv styrning av PM. Detta trots att de problem som uppmärksammas i rapporten i stor utsträckning även uppmärksammas av RPS, regering och riksdag. I rapporten uppmärksammas brister rörande brottsförebyggande arbete. Uppföljningen av det brottsförebyggande arbetet är beroende av att tidredovisningen håller god kvalitet. Iakttagelser gjorda under årets granskning har visat på brister i tidredovisningens tillförlitlighet. PM har tidredovisat på varierande sätt, vilket innebär att de kostnader som PM redovisar för verksamhetsgrenarna brottsförebyggande, utredning och lagföring och service inte är helt tillförlitliga. Polisens nya tidredovisningssystem kommer enligt uppgift inte att tas i drift förrän 2008; detta innebär att stora krav bör ställas på att redovisade uppgifter i nuvarande tidredovisningssystem kvalitetssäkras av PM och RPS.
- Enligt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till förordning om årsredovisning och budgetunderlag 3 kap. 2 § ska intäkter och kostnader för avgiftsbelagd verksamhet särredovisas. Syftet med denna redovisning är bl a att över tid mäta om de priser som tas ut av medborgarna för myndighetens tjänster är rätt satta. Den tid PM lägger på de olika avgiftsbelagda tjänster som tillhandahålls redovisas inte var för sig i

tidredovisningen. Detta innebär svårigheter med att mäta hur mycket tid som faktiskt läggs på de olika avgiftsbelagda tjänster som Polisen utför. Som underlag för redovisningen av kostnader och intäkter avseende avgiftsbelagd verksamhet inom verksamhetsgrenen service sändes en enkät ut till PM där PM fick uppskatta kostnaderna för de olika avgiftsbelagda tjänster PM tillhandahåller. Av variationerna i den redovisning som lämnades av PM till RPS kan slutsatsen dras att PM förmodligen har redovisat kostnader på olika sätt. Ett exempel är att lönekostnaderna för passverksamheten varierar mellan 32-59 % i de av PM lämnade svaren. Både den ekonomiska redovisningen samt tidredovisningen bör förbättras ytterligare.

- Vid granskningen av årsredovisningen 2005 gjordes ett stickprov av hur Polisen anslagsavräknar fakturor. Resultatet av detta stickprov är att tre förskottbetalda fakturor om ca 6,4 mnkr har anslagsavräknats under 2005 trots att utgifterna avser 2006. Enligt föreskrifterna till 16 § anslagsförordningen ska inte förskott avräknas mot anslag. Avräkningen ska ske först när den motprestation som förskottet avser har mottagits, dvs. när tjänsten faktiskt utförs. Polisen har i och med att fakturorna anslagsavräknats under 2005 inte följt 16 § anslagsförordningen. Konsekvensen av detta är att Polisen redovisat ett för lågt anslags-sparande för 2005.
- Enligt årsredovisningens resultatredovisningsdel har 13 966 tkr *fördelats* mellan Rikskriminalpolisen och PM för bekämpning av människohandel. I den ekonomiska redovisningen anges att närmare 14 mnkr har *förbrukats* för detta ändamål. Enligt de uppgifter Riksrevisionen senare fått har ca 10 mnkr förbrukats och anslagsavräknats under 2005. Den uppgift som lämnas i den ekonomiska redovisningen ger således en felaktig bild av hur mycket medel som förbrukats för ändamålet. Kvalitetssäkringen har i detta fall inte varit tillräcklig.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar Polisen att ytterligare förstärka arbetet med analys och kvalitetssäkring av årsredovisningen.

Vapenförsäljning

Skjutvapen och ammunition som tillfallit staten ska enligt 10 kap 2§ vapenförordningen (1996:70) säljas. Statens kriminaltekniska laboratorium (SKL) ska erbjudas att få egendomen innan försäljning sker. I övrigt kan vapen tillfalla staten genom att beslagttaget gods förverkas eller genom inlösen. När beslagtagna vapen förverkas till staten har eventuell intäkt från försäljning tillförts SKL. Något stöd för att myndigheten får behålla dessa intäkter har RPS vid förfrågan inte kunnat finna. Enligt uppgift har dock kostnaderna för transporter, provision m.m. hittills överstigit intäkterna.

I en revisionspromemoria ställd till SKL daterad 2004-12-22 konstaterades att det tycks tveksamt om SKL får behålla intäkterna vid försäljning av

beslagtagna skjutvapen och ammunition som tillfallit staten på grund av förverkande. RPS rekommenderades att utreda frågan.

Frågan kvarstår i dagsläget fortfarande. RPS har inte kunnat visa att det finns ett författningsenligt stöd för att försäljningsintäkterna vid försäljning av förverkade vapen får behållas. Detta innebär att Polisen har tillgodogjort sig intäkter som troligen borde ha tillförts statskassan.

Rekommendation

Riksrevisionen bedömer att RPS snarast bör kontakta regeringen för att få besked om Polisen får behålla försäljningsintäkterna vid försäljning av förverkade vapen. Om inte regeringen i regleringsbrev eller genom annat beslut anger att försäljningsintäkterna får disponeras av Polisen bör intäkterna betalas in till inkomsttitel.

Revisionsdirektör Bengt Bengtsson har beslutat i detta ärende.
Revisionsledare Annika C Karlsson har varit föredragande.

Bengt Bengtsson

Annika C Karlsson

Kopia för kännedom:
Justitiedepartementet
RPS internrevision